

2019 EU-VAALI- LINJAUKSET

Matti Koskinen
kansainvälisten asioiden päällikkö
matti.koskinen@proliitto.fi

Ammattiliitto Pro
proliitto.fi
Selkämerenkuja 1 A, PL 183
00181 Helsinki

jasenasiat@proliitto.fi

PRON LINJAUKSET VUODEN 2019 EU-VAALEIHIN

Johdanto	1
Euroopan Unioni on rauhan ja vaurauden jakamisen liitto	1–2
EU:n tulevaisuus – kohti vahvempaa unionia	3
EU:n tulevaisuus – kohti sosiaalisempaa Eurooppaa	4–5
EU:n tulevaisuus – kohti kestäväää taloutta ja ympäristöä	5–7
Varo valeuutisia!	7

Johdanto

EU-vaalit järjestetään toukokuun 26. päivänä 2019. Suomessa puolueet asettavat ehdokkaat ja valitut järjestäytyvät eurooppalaiseen puolueeryhmiin. Poliittisen sopimuksen mukaan suurimman ryhmän niin sanotusta eurooppalaisesta kärkiehdokkaasta tulee todennäköisesti komission puheenjohtaja, jolla on paljon valtaa linjata komission työohjelmaa. Kukin EU-maa nimittää komissaarin ja neuvottelujen jälkeen sovitaan vastuualueet komissaareille. Tämän jälkeen syksyllä 2019 komissio esittelee kaudelle 2019–2024 työohjelmansa, joka hyvin pitkälle kertoo EU:n seuraavan viiden vuoden painopisteet. Sillä, mikä puolueeryhmä parlamentissa on suurin, on siis merkitystä Euroopan tulevaisuudelle. Pro tukee kaikkia puolueita, joilla on aito halu kehittää EU:ta tässä Pron tavoiteohjelmassa olevien linjausten suuntaisesti.

EUROOPAN UNIONI ON RAUHAN JA VAURAUDEN JAKAMISEN LIITTO

Pron mielestä EU on paras näköpiirissä oleva malli, jolla Euroopassa säilyy rauha.

EU:n on oltava ihmisarvon ja ihmisoikeuksien, vapauden, kansanvallan, tasa-arvon ja oikeusvaltioperiaatteen puolustaja maailmassa tukemalla kansainvälistä järjestystä YK:n ja muiden globaalien järjestöjen rinnalla.

EU:ssa on jäsenmaiden yhteistyöllä luotava uskottava puolustus ja EU:n on yhdessä jäsenmaiden kanssa osallistuttava rauhanpuolustustehtäviin maailman kriiseissä ja autettava ihmisiä kriisitilanteissa. Ihmisten tai luonnon aiheuttamien kriisien jälkeen pakolaisia on autettava ensisijaisesti kriisialueilla ja sen läheisyydessä.

EU:n on yhteistyössä jäsenmaiden kanssa pystyttävä vartioimaan EU:n ulkorajoja. Suomelle on hyödyllistä olla EU:n ja rahaliiton jäsen.

EU on neljän vapauden (ihmisten, omaisuuden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus) varaan perustuva sisämarkkina, joka luo varallisuutta ja antaa hyvät edellytykset reilulle globaalille kilpailulle.

EU:n on vahvasti vaikutettava jäsenmaihiin niin, että syntyvä vauraus jakautuu kansalaisille oikeudenmukaisesti työmarkkinoiden ja demokraattisen päätöksenteon kautta.

EU:ta on kehitettävä demokraattisempaan suuntaan. Nyt voimassa oleva lainsäätämisyjärjestys, jossa komission aloitteesta neuvosto ja parlamentti yhdessä neuvotellen ja vain yhteisymmärryksen saavuttaen voivat aikaansaada lainsäädäntöä, on hyvä pohja. Parlamentin asemaa on kuitenkin mahdollista vahvistaa. Komission toimet valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ovat oikean suuntaisia, mutta päätöksenteon ja valmistelun näkyvyyttä kansalaisille on mahdollista lisätä.

Euroopan unioni on onnistunut monissa asioissa

EU:n toimenpiteillä on saatu roaming-maksut hallintaan ja kansalainen voi käyttää älypuhelintaan kaikkialla EU:ssa pelkäämättä järjettömiä laskuja.

EU on toimillaan vahvistanut kansalaisten oikeuksia omiin tietoihinsa. Kansalaiset voivat tarkistaa tietonsa ja varmistaa, ettei niitä käytetä väärin, myös ei-eurooppalaisten tiedonkeruujättien, kuten Facebookin, Googlen ja Microsoftin tietopankeista.

EU on uskottavasti pystynyt asettamaan rajoituksia globaalien jättiyritysten toiminnalle, jos ne uhkaavat loukata kansalaisten oikeuksia tai käyttävät markkina-asemaansa väärin.

EU:n järjestämän kansalaiskyselyn pohjalta ollaan nopeasti siirtymässä pois kesäaikajärjestelmästä, joka ei enää vastannut kansalaisten toiveita.

EU on toiminnassaan tehokas ja ketterä, jos kansalaiset niin toivovat. EU on myös pääomamarkkinoiden sääntelyä kehittämällä onnistunut vakauttamaan pääomamarkkinat.

EU:N TULEVAISUUS – KOHTI VAHVEMPAA UNIONIA

Pron mielestä Suomen EU-politiikka tarvitsee terävöittämistä ja lisää aloitteellisuutta sekä kansallisten etujen sinnikkäämpää eteenpäin ajamista. EU:n arvoista ja säännöistä on kaikkien jäsenmaiden pidettävä kiinni.

EU:n on puolustettava eurooppalaista sosiaalista mallia, työntekijöiden oikeuksia, ympäristöä, tasa-arvoa ja kansalaisyhteiskuntaa. Tämä kehittää Euroopan taloutta kestävällä ja yritysten kilpailukykyä edistävällä tavalla. Jäsenmaiden olojen yhdenmukaistamisessa tulee aina tähdätä ylöspäin.

Euroopassa olevien pakolaisten ja muiden kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseksi on tehtävä aktiivisia toimia. Samalla on turvattava heidän yhtäläiset oikeutensa kansallisiin työehtoihin.

Suunnitellun EU:n työvoimaviranomaisen keskeisiä tehtäviä tulee olla työvoiman liikkuvuuteen liittyvien ongelmien vähentäminen ja väärinkäytösten estäminen.

Samanaikaisesti kun kriisimaita autetaan kantamalla yleiseurooppalaista yhteisvastuuta, on varmistettava, että eri EU-maissa julkiselle vallalle turvataan työkalut riittävien verotulojen keräämiseksi hyvinvointijärjestelmien ylläpitämiseksi.

Pankkiunionin kehittäminen on saatettava loppuun. Vakausjärjestelmä taloudellisten kriisien torjumiseksi tarvitaan.

EU:N TULEVAISUUS – KOHTI SOSIAALISEMPAA EUROOPPAA

Työmarkkinaosapuolet on pidettävä mukana talous-, työllisyys- ja sosiaalipolitiikkojen valmistelussa. Niitä on kannustettava neuvottelemaan ja laatimaan työehtosopimuksia. Tällöin on kunnioitettava niiden itsenäisyyttä ja työtaisteluoikeutta. EU:n tulee tukea tätä sosiaalista vuoropuhelua luottamusmiesten aseman vahvistamisella ja säätämällä henkilöstön edustajien osallistumisesta yritysten hallintoon.

EU:n on tuettava elinikäistä oppimista paljon nykyistä vahvemmin, ottaen huomioon kiihtyvä digitalisaatio ja automatisaatio. Kansalaisille on taattava oikeus laadukkaaseen koulutukseen, uudelleen koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen sellaisten taitojen ylläpitämiseksi ja hankkimiseksi, jotka mahdollistavat osallistumisen yhteiskunnan toimintaan ja auttavat työmarkkinoille siirtymisessä.

EU-maissa on kaikille taattava työstä säällisen toimeentulon takaava palkka. Minimipalkkatasoa turvaava järjestelmä voidaan toteuttaa jäsenmaasta riippuen lainsäädännöllisesti tai työehtosopimusjärjestelmän kautta.

Työn ja vapaa-ajan yhteensovittamisen varmistaminen työntekijän tarpeet huomioiden on keskeisiä tavoitteita työelämän tasa-arvon ja uudenlaisten työnteon muotojen kehittämiseksi.

Sukupuolten palkka- ja eläke-eroja on pienennettävä.

Naisilla ja miehillä tulee olla tasavertainen oikeus ja mahdollisuus perhevapaisiin.

Väestön ikääntyessä omaisten hoitamiseen liittyviä vapaita on lisättävä.

Työelämän sukupuolittunutta ja seksuaalista häirintää on torjuttava.

EU:n työelämän pelisääntöjä tulee kehittää niin, että ne tukevat työolojen parempaa kehittymistä kaikissa jäsenmaissa. Sosiaalisen turvallisuuden varmistamiseksi irtisanomissuojaa ei tule heikentää. Rikkonaisissa työsuhteissa olevien asema ja toimeentulo on turvattava. Nollatuntityösopimukset tulee kieltää ja tulee määritellä viikoittainen vähimmäistyöaika.

Uusia työn tekemisen muotoja on säädeltävä niin, että työntekijöiden asema ja oikeudet turvataan. Tämä koskee erityisesti digitaalisilla alustoilla toimimista. Yrittäjyyden ja työsuhteessa tehtävän työn raja on oltava selkeä.

EU:n on poliittisin toimin kannustettava jäsenmaita varmistamaan katkeamaton oikeus riittävään sosiaaliturvaan työttömyyden, sairauden ja perhevapaan aikana.

Työsuojeludirektiivit on päivitettävä modernin työelämän tarpeisiin. Työsuojelun puitedi-
rektiivä on täydennettävä erityisesti henkisellä työsuojelulla. Ajatus mikro- ja pienyritys-
ten tukemisesta työsuojelutehtävässä onnistumiseksi on kannatettava.

EU:N TULEVAISUUS – KOHTI KESTÄVÄÄ TALOUTTA JA YMPÄRISTÖÄ

EU:n taloudellinen suorituskyky vaikuttavat sen asemaan maailmassa. Osaavan työvoiman saanti, sisämarkkinaintegraatio, investoinnit, kauppapolitiikka ja verotus muodostavat ohjausvälineitä, millä voidaan tehokkaasti edistää EU:n talouden suotuista kehitystä. Julkisilla hankinnoilla ja viisaalla uudella sääntelyllä voidaan kannustaa yrityksiä uusimaan toiminta- ja tuotantotapojaan.

EU:n tulee tavoitella johdonmukaisesti teollisuuden BKT-osuuden kasvattamisesta yli 20 prosentin.

Jokaiselle tärkeälle elinkeinosektorille on luotava EU-tason strateginen kehittämissuunnitelma, missä sektorin rakennemuutos, arvoketjujen toimivuus, materiaali- ja energiavirtojen kehittäminen, investointi ja innovaatiotarpeet huomioidaan.

Sääntelyllä tulee johdonmukaisesti ohjata eurooppalaista tuotantoa kohti vähähiilisempää ja resurssiviisaampaa tuotantotapaa kohti.

EU:n tulee tähdätä tutkimus- ja tuotekehitystyön globaaliksi johtajaksi.

Julkisten hankintojen kilpailutuksissa pitää edistää eurooppalaisten työllisyyttä, ja niiden tulee tukea ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien toteutumista. Hankintojen innovaatiokriteerejä ja ympäristöystävällisiä ratkaisuja tulee lisäksi painottaa nykyistä enemmän. Huoltovarmuuden näkökulmasta on tärkeää, että EU-maiden puolustusmateriaalien sisämarkkinalähtöisyyttä vahvistetaan.

EU:n kauppapolitiikan, kuten uusien vapaakauppasopimusten, tulee edistää globaalia reilua vapaakauppaa ja vahvistaa taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kehityksen periaatteita.

Kauppasopimuksissa tulee varmistaa työntekijöiden oikeuksien kunnioittaminen.

EU:n pitää pyrkiä kehittämään omia taloudellisia ohjauskeinoja joustavammiksi. ESIR-rahoituksesta tulisi tehdä pysyvä taloudellisen ohjaamisen työkalu rahoittamaan edullisesti julkisia ja yksityisiä investointeja. EU:n tulee sääntelyllä kehittää yrityksille kannustetta johtaa omia investointejaan pitkäjänteisemmin. Tulevaisuuteen tähtääviä julkisia investointeja koulutukseen tai infrastruktuuriin ei tulisi laskea valtioiden alijäämäksi, vaan ne tulisi laskea valtioiden budjettien ulkopuolelle.

Eurooppalaisella tasolla on saavutettava vähintään toisen asteen koulutus kaikille EU:n alueella asuville. Lisäksi matemaattis-luonnontieteellisten oppiaineiden opetuksen tasoa tulee nostaa.

Työntekijöiden oikeutta opiskella ja päivittää ammatillista osaamistaan läpi työuran on vahvistettava.

Korkeakoulutukseen tulee investoida Eurooppa 2020-strategian mukaisesti kaksi prosenttia BKT:stä. Yhteiseurooppalaisia tutkimus- ja kehityshankkeita tukevan Horisontti-ohjelman seuraavalla rahoituskaudella tulee ohjelman määrärahoja kasvattaa. Tiede- ja tutkimusyhteistyötä eri maiden ja korkeakoulujen välillä on lisättävä.

EU:n tulee jatkaa voimakkaita toimia veronkierron vähentämiseksi ja luoda entistä parempaa viranomaisyhteistyötä myös kolmansien maiden kanssa. Sisämarkkinoiden harmaaseen talouteen tulee puuttua entistä voimakkaammin toimin ja lisätä sääntelyä ja teknisiä ratkaisuja, mitkä vähentävät mahdollisuuksia verojen kiertämiseen.

Valtioiden välistä verokilpailua tulee suitsia ja asettaa yhtenäinen 20-25 prosentin minimiraja efektiiviselle yritysverolle.

Arvonlisäveron keräämistä tulee uudistaa sisämarkkinoilla tapahtuvan rajat ylittävän verkkokaupan osalta. Verkkokaupan arvonlisäverolle voidaan säätää yhteinen minimivero tai kiinteä vero.

EU:n on poliittisin toimin tuettava verotuksen painopisteen siirtämistä työn verottamisesta ympäristöhaittojen ja omaisuuden verottamiseen.

VARO VALEUUTISIA!

EU-vaaleihin liittyvää kommentointia pitää tarkastella kriittisesti. Esimerkiksi Faktabaari.fi tarkistaa mediassa esitettyjä väitteitä. Faktabaarin sivuilla on ohjeita, miten tarkistetaan väitteiden todenperäisyyttä, kuten: tarkista kuka väitti, missä väitti ja mitä väitti sekä vertaa väitettä eri lähteistä saatavaan tietoon (viranomaiset, oikeuslähteet, alkuperäiset akateemiset tilastot ja tutkimukset).

STT:n ohje lähteen luotettavuuden varmistamiseen on: tutki sometiliä tai nettisivustoa: Katso tietoa meistä ja yhteystieto -osiot. Lue muita tilin tai sivuston julkaisuita. Millaisia kontakteja ja millaisia tykkäyksen kohteita some-tilillä on? Voiko lähde olla siellä, missä sanoo olevansa? Onko domain-nimi luotettava? Vertaa domainia listauksiin valesivustoista. Tutki verkkodomainia. Voiko lähde tietää sen, mistä kertoo? Ota yhteyttä ja kysy lisäkysymyksiä.

Ensimmäisessä hankkeessaan [Faktabaari osallistui](http://Faktabaari.fi) kevään 2014 EU:n parlamenttivaaleihin tarkistamalla oman ilmoituksensa mukaan ennen vaaleja yli 60 väitettä, joista yli 40 Faktabaarin toimitus osoitti vääräksi.